

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. D.**, zast. JUDr. Radkem Bechyně, advokátem, se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2018, č. j. KUKHK-10172/DS/2018/Er, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 3. 2020, č. j. 30 A 48/2018 - 92,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Rychnov nad Kněžnou (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 4. 12. 2017, č. j. SPR-34996/17/ZM, zamítl žalobcovy námitky proti provedenému záznamu 12 bodů v registru řidičů.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní rozsudek krajského soudu napadá kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Její součástí učinil též návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v uvedeném návrhu především uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku hrozí jeho osobě nenapravitelná újma. Tou je ztráta možnosti vykonávat zaměstnání z důvodu pozbytí řidičského oprávnění. Mobilita je pro žalobce nezbytná pro výkon jeho zaměstnání jako řidiče nákladního automobilu. Závisí na něm v podstatě celý chod společnosti D. s.r.o., v níž je jako řidič zaměstnán a je i jediným společníkem této společnosti. Stěžovateli hrozí i újma finanční, neboť v případě ztráty zaměstnání v

důsledku pozbytí řidičského oprávnění by zůstal bez jakýchkoliv příjmů. Stěžovatel se dovolává i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, a zdůrazňuje, že podle závěrů v něm vyslovených postačí předpoklad tvrzené nenahraditelné újmy. Stěžovatel má za to, že přiznání odkladného účinku nebude mít vliv na práva třetích stran a nebude ani ohrožovat závažným způsobem veřejný zájem. Přestupky, na jejichž základě dosáhl žalobce 12 bodů, nejsou podle jeho mínění nikterak závažné, a nelze v nich tudíž spatřovat ohrožení ostatních účastníků silničního provozu.

[6] Uvedená tvrzení stěžovatel podpořil též doložením podkladů, jimž je osvědčoval a doplnil je i osobním vyjádřením, podle něhož na pořízení nového nákladního vozu na leasing byla jako akontace použita částka poskytnutá společností D. s.r.o. na základě smlouvy o zápůjčce ve výši 250.000 Kč. Dále stěžovatel čerpal (s manželkou) též spotřebitelský úvěr ve výši 55.000 Kč, který použil na zaplacení pokuty za porušení bezpečnostní přestávky bývalým zaměstnancem – řidičem ve Švýcarsku, aby bylo nákladní vozidlo uvolněno policejní kontrolou. Vedle uvedených závazků splácí také hypoteční úvěr na nemovitost, v níž bydlí s rodinou - manželkou a dvěma dosud studujícími syny ve věku 19 a 15 let. Stěžovatel poukázal i na nemožnost v současné době sehnat jiného řidiče, který by jezdil s nákladním vozidlem místo něj, přitom nyní má společnost D. s.r.o. jen dva zaměstnance, a to stěžovatele jako řidiče nákladního vozu a jeho manželku, která pracuje jako dispečerka a administrativní pracovnice. Pozbude-li tedy stěžovatel řidičské oprávnění, bude to likvidační nejen pro uvedenou společnost, v níž je jediným společníkem, pro stěžovatele jako jejího zaměstnance, ale i pro stěžovatelovu rodinu. Nakonec stěžovatel dodal, že od 12. 12. 2016, kdy se dopustil posledního přestupku, jímž dosáhl hranice 12 bodů, žádný jiný dopravní přestupek nespáchal.

[7] Žalovaný má za to, že zde nejsou dostatečné důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud po zvážení tvrzení obou účastníků řízení a zhodnocení obsahu spisového materiálu a zejména podkladů, jimiž stěžovatel svá tvrzení osvědčoval, dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Zdůrazňuje přitom, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatelku) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

pokračování

[11] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[12] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného stěžovatele; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatel je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017 - 20). Naznačené povinnosti tvrzení stěžovatel v nynější věci dostál.

[13] Nejvyšší správní soud má za to, že skutečnost, že by ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti stěžovatel pozbyl řidičské oprávnění, na němž je závislý především při výkonu svého nynějšího povolání, představuje na jeho straně závažnou a reálně mu hrozící újmu. Ta je nepoměrně větší než újma, která by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla bezprostředně vzniknout jiným osobám.

[14] Z dokladů, jimiž stěžovatel svá tvrzení podpořil, je zřejmé, že pokud by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl, aktuálně by to ochromilo chod společnosti, v níž jako jediný společník působí a v níž při výkonu jejího předmětu podnikání (silniční motorová doprava) vykonává pracovní činnost jako jediný zaměstnanec na pozici řidiče vozidla nákladní dopravy. Kromě uvedeného vzal kasační soud v potaz i vyličené okolnosti stěžovatelova případu v rovině osobní a rodinné a zohlednil, že kromě nemožnosti vykonávat zaměstnání by výpadek jeho výdělku dopadl i na plnění dalších závazků, jež stěžovatel, resp. společnost, v níž je jediným společníkem, má vůči věřitelům (hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr i zápůjčka finančních prostředků). Stejně tak Nejvyšší správní soud zohlednil i rodinné poměry a stěžovatelovu vyživovací povinnost ke dvěma nezaopatřeným dětem, kterou dílem může plnit také jen díky výkonu svého zaměstnání jako řidič vozidla nákladní dopravy. Na veškeré tyto stěžovatelem tvrzené, ale současně i příslušnými doklady osvědčené skutečnosti Nejvyšší správní soud vzal ohled při vyvažování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo.

[15] Pokud jde o kritérium důležitého veřejného zájmu, Nejvyšší správní soud nepřehlédl zájem na ochraně společnosti před působením řidičů, kteří soustavně porušují

předpisy upravující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Tento důležitý veřejný zájem nicméně v daném případě s ohledem na výše uvedené nepřeváží možný negativní dopad odebrání řidičského oprávnění na trvání stěžovatelova pracovního poměru a plnění jeho pracovních a dalších závazkových povinností, jak shora uvedeno.

[16] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že v obdobných případech již v minulosti odkladný účinek kasační stížnosti přiznal (srov. například usnesení ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 127/2013 - 19, ze dne 8. 11. 2017, č. j. 3 As 286/2017 - 39, nebo též ze dne 21. 3. 2018, č. j. 4 As 50/2018 - 37). V právě posuzované věci rovněž přihlédl k tomu, že i krajský soud usnesením ze dne 18. 5. 2018, č. j. 30 A 48/2018 - 77, přiznal odkladný účinek správní žalobě.

[17] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů návrhu stěžovatele podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. vyhověl, aniž tím však jakkoliv předjímá budoucí rozhodnutí o věci samé. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu. Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým byly pravomocně zamítnuty stěžovatelovy námitky proti záznamu bodů v registru řidičů.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu